

Pohjois-Suomi

Aluehallintovirasto
Ympäristöluvut

LUPAPÄÄTÖS
Nro 164/2020
Dnro PSAVI/7988/2019
18.12.2020

ASIA

Biotuotetehtaan ympäristö- ja vesitalouslupa, Kemi

LUVAN HAKIJA

Metsä Fibre Oy
Kemin biotuotetehdas
PL 30
02020 METSÄ

3. Kemin kaupunki, Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja Kemin kaupungin kaavoitusviranomainen

Melu ja tärinä sekä vaikutustarkkailu:

Nykytilanteeseen verrattuna biotuotetehtaan äänimaisema tulee muuttumaan siten, että melu tulee mallinnuksen mukaan lisääntymään eniten Sahansaaren läheisyydessä olevilla asuinalueilla, koska uusi puunkäsittelyalue ja kuorimo tulevat sijoittumaan sinne.

Myös jäähdytystornit, jotka toiminnanharjoittaja on YVA-tarkastelun jälkeen päättänyt ottaa käyttöön vähentämään jäähdytysvesien mereen tuomaa lämpökuormaa, tulevat aiheuttamaan jatkuvaa melukuormaa ympäristöön.

Toimintojen sijoittamisessa samoin kuin ympäristölupapäätöksessä tulisi kiinnittää erityistä huomiota meluntorjuntaan ja tehdä meluntorjuntatoimenpiteitä (esim. meluvalleja ja meluaitoja) jo ennen tehtaan käynnistymistä. Myös laite- ja konevalinnoilla sekä ulkona sijaitsevien laitteistojen (esim. pumput, puhaltimet, ilmakanaavat, kuljettimet) melusuojuuksilla voidaan vähentää toiminnoista aiheuttavaa melua tasolle, joka tulisi ympäristöluvassa määrätä päivä- ja yöaikaisen melun osalta olemaan alle ohjearvojen (Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992).

YVA-selostuksessa esitettyä biotuotetehtaan aiheuttamaa melutasoa voitaisiin todennäköisesti vähentää melumallinnuksessa arvioitua alhaisemmaksi rakentamalla meluesteitä (meluvalleja ja/tai meluaitoja) tehtaan ja kaupunkirakenteen välille siten, kuin toiminnanharjoittaja Kemissä 16.12.2019 pidetyssä yleisötilaisuudessa havainnekuvilla esitti.

Havainnekuvin meluesteitä oli esitetty rakennettavaksi useampaan kohtaan Sahansaaren alueelle siten, että ne vaimentaisivat tehdasmelua tehtaalta katsottuna pääasiallisesti koilliseen, itään, kaakkoon ja etelään avautuvaan sektoriin. Ympäristöluvassa toiminnanharjoittaja tulisi siis määrätä toteuttamaan vähintäänkin ne meluesteet (meluvallit ja/tai meluseinät), jotka se 16.12.2019 pidetyssä yleisötilaisuudessa havainnekuvin esitteli. Osasta näistä meluesteistä on kuvaukset mm. YVA-asiapapereissa.

Havainnekuvin meluesteitä ei ollut kuitenkaan esitetty rakennettavaksi rekkaparkin ympärille. Meluesteitä ei ollut esitetty rakennettavaksi myöskään Sahansaarenkatua pitkin kulkevan Metsä Fibre Oy:n yksityisraiteen eikä Karihaaran puoleisen asuntoalueen väliin vähentämään kuljetuksista asutukselle aiheutuvaa melukuormitusta.

YVA-yhteysviranomaisen (Lapin ELY-keskus) 6.3.2020 antamassa perustellussa päätelmässä on todettu tehdastoimintojen ja kumipyörä- sekä raideliikenteen aiheuttavan rakentamisen ja toiminnan aikana yhteisvaikutuksia melun osalta, jotka ylittävät joiltakin osin valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot. Lapin ELY-keskus toteaa perustellussa päätelmässä lisäksi, että meluvallia tulisi rakentaa tarpeen mukaan ja hankkeesta vastaavan olisi tarpeen keskustella meluvallin rakentamisvastuista jo etukäteen Kemin kaupungin kanssa.

Sahansaarenkatu tulee liikenteen osalta olemaan käytännössä ainoa kulkureitti tehtaalle ja johtaa lopulta rekkaparkkialueelle. Rekkaparkkialue on osa tehdasaluetta. Ympäristöluvassa rekkaparkkialue tulisi määrätä toteuttavaksi siten, että sen ja asutuksen väliin rakennetaan melueste. Rekkaparkki on alue, johon tulee rekkoja koko ajan odottamaan pääsyä purkamaan puutavarat tehtaalle. Rekat ovat käynnissä rekkaparkissa odottelun ajan. Meluesteillä rekkojen käyntiäänien leviäminen ympäristöön ja läheisiin asuntoihin voidaan vaimentaa. Koska rekkaparkin melu on laitostekonaisuuden toimintaan liittyvä melua aiheuttava toiminnan osa, tulee toiminnanharjoittajan aiheuttamisperiaatteen mukaan vastata rekkaparkin melusuojauksesta.

Sahansaarenkadun viereen tullaan rakentamaan Metsä Fibre Oy:n yksityisraide, jota pitkin kuljetetaan raaka-aineita, tuotteita ja tavaroita tehtaalle ja viedään vastaavasti myös pois. Koska tämä yksityisraide tulee olemaan osa tehdasaluetta ja kyseessä on laitostekonaisuuden toimintaan liittyvä melua aiheuttava toiminnan osa, on toiminnanharjoittajalla velvollisuus vähentää tästä toiminnasta aiheutuvaa melua.

Ympäristöluvassa Metsä Fibre Oy:n yksityisraide tulisi määrätä melusuojattavaksi ympäröivään asutukseen nähden esim. meluvalli- tai melusei-

närakenteilla niiltä osin missä valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot ylittyvät. Aiheuttamisperiaatteen mukaan toiminnanharjoittajan tulee vastata yksityisraiteen melusuojauksesta.

Sahansaarenkadun varressa sijaitsevat kiinteistöt sijaitsevat alueella, johon kohdistuu kadulta samanaikaisesti sekä kumipyöräliikenteen että raideliikenteen melukuorma, joiden erottaminen toisistaan on mahdotonta. Täten ne meluesteet, jotka kaupunki rakentaa Sahansaaren kadun varteen vähentämään kumipyöräliikenteen melua, toimivat kiinteistöihin nähden myös Metsä Fibre Oy:n yksityisraideliikenteen melun vaimentajina. Tällä perusteella ja viitaten yhteysviranomaisen perustellussa päätelmässä esittämään kannanottoon tehdastoimintojen, kumipyörä- sekä raideliikenteen melun yhteisvaikutuksista, tulisi Metsä Fibre Oy:lle määrätä ympäristölupapäätöksessä ainakin osittainen rakentamis- ja kustannusvastuu (esim. 50 %) myös Sahansaarenkadun varteen tehtäviin liikennemelua vaimentaviin meluvalleihin ja meluseiniin niiltä osin missä valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot ylittyvät.

Varsinkin meluvallien rakentamisessa voidaan hyödyntää mm. MARA-asetuksen soveltamisalaan kuuluvia materiaaleja, joita muodostuu tehtaalla suuria määriä. Täten materiaalit meluvallien rakentamiseen pitäisi olla varsin helposti saatavilla kustannustehokkaasti tehtaalta.

Ympäristöluvassa tulisi määrätä, että biotuotetehtaan toiminnasta ja sellaisista kuljetuksista tehdasalueen välittömässä läheisyydessä olevilla yleisillä kaduilla, joissa tehdasliikenne muodostaa suurimman osa liikenteestä, melu ja tärinä olisi hyvä tarkistaa noin 1 vuosi tehtaan käynnistymisen jälkeen tehtävillä ympäristömelumittauksilla. Näin voidaan varmistua tehdasalueen ympäristön melutasoista.

Meluselvitysvelvollisuuden ulottaminen Kemin biotuotetehtaan välittömässä läheisyydessä oleviin yleisiin katuihin olisi täten yhtenevä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston ympäristölupapäätöksen (LSSAVI/4652/2014) kanssa. Tässä ympäristölupapäätöksessä toiminnanharjoittaja (Metsä Fibre Oy) veloitettiin Äänekosken biotuotetehtaan tapauksessa selvittämään leviämismallilaskelmilla ja mittaamalla myös sellainen liikennemelu tehdasalueen välittömässä läheisyydessä olevilla yleisillä teillä, josta tehdasliikenne aiheuttaa suurimman osan.

Toiminnanharjoittajan tulisi esittää edellä mainittu melupäästöjen ja ympäristömelun mittaussuunnitelma Lapin ELY-keskuksen hyväksyttäväksi vähintään 3 kuukautta ennen mittauksen aloittamista. Mittaussuunnitelmaan tulisi sisällyttää tehdastoimintojen lisäksi tehtaan alueella tapahtuvan liikenteen samoin kuin tehtaalle johtavan raideliikenteen ja tehtaan välittömässä läheisyydessä olevilla yleisillä kaduilla tapahtuvan liikenteen melun mittaaminen. Melumittauksessa tulisi huomioida myös mahdollinen matkataajuinen melu ja tärinä.

Jos melumittauksen perusteella melun todetaan merkittävästi lisääntyneen nykytilanteeseen (nykyinen tehdas) verrattuna, tulisi ympäristöluvassa toiminnanharjoittaja määrätä esittämään teknis-taloudellinen suunnitelma meluntorjuntatoimenpiteistä Lapin ELY:lle, jotta tehtaan ja sen

toimintojen aiheuttama melu, mukaan lukien raideliikenteen samoin kuin yleisillä kaduilla kuljetuksista aiheutuva melu, saadaan mahdollisissa häiriintyvissä kohteissa päivä- ja yöaikaisen melun osalta alle ohjearvojen (Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 993/1992).

Ympäristöluvassa melun mittaus tehtaan ympäristössä tulisi määrätä toistettavan määrääjoin, esim. 5 vuoden välein. Melumittauksen päätyttyä meluraportti tulisi lähettää esim. 3 kk kuluttua sekä Lapin ELY-keskukselle että Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristöluvassa melun mittaus tulisi määrätä tehtäväksi ulkopuolisen (puolueettoman) mittajaan tekemänä. Melumallinnukset ja melumittaukset olisi toistettava myös aina merkittävien melutasoa nostavien muutosten jälkeen.

Sellaisten uusien melua ja pölyä aiheuttavien toimintojen osalta, joita aloitetaan ympäristöluvan myöntämisen jälkeen, tulisi määrätä ilmoitettavaksi Lapin ELY-keskukselle vähintään 3 kk ennen niiden aloittamista. Tällaisia toimintoja saattavat olla esim. purkujätteiden käsittelyyn tai niiden hyödyntämiseen maanrakentamisessa liittyvät työt ja käsittelyprosessit (mm. rikotukset, murskaukset, louhimiset, poraukset, räjäytykset, kuormaukset). Vaikka edellä kuvatut toiminnot eivät tavallisesti ole pysyviä, ne saattavat kestää kuitenkin useita viikkoja tai jopa kuukausia koska käsiteltävät massat ovat useasti isoja (useita tonneja tai kymmeniä tonneja). Tällaisissa toiminnoissa melu- ja värinäkuormitus ympäristöön saattaa olla varsin merkittävä. Ympäristöluvassa tällaisia toimintoja ei yli päätänsä tulisi sallia tehtäväksi yöaikaan (klo: 22.00–07.00), vaikka ympäristöluvassa tehtaan yöaikaiselle melulle määrättäisiinkin sitovat raja-arvot.

Jäte- ja jäähdytysvedet sekä vaikutustarkkailu:

Jäte- ja jäähdytysvesien ympäristövaikutusten selvittämiseksi biotuotetehtas tulisi ympäristöluvassa velvoittaa osallistumaan Kemin merialueen yhteistarkkailuun. Yhteistarkkailu sisältää mm. vedenlaadun seurantaan, kasviplankton tutkimuksia, pohjaeläintutkimuksia sekä kalastoon ja kalastukseen liittyviä tutkimuksia.

Jätevesien AOX-kuormituksen lisääntymisen vuoksi meriveden, merenpohjan (sedimentin) ja merieliöstön orgaanisten klooriyhdisteiden määrittäminen tulisi jossain muodossa sisällyttää tehtaan omaan ympäristövaikutusten tarkkailuohjelmaan.

Ympäristöluvassa toiminnanharjoittaja tulisi velvoittaa asettamaan varoitustauluja varsinkin sellaisiin paikkoihin maalle, joista ihmiset voivat epähuomiossa talvella harhautua kulkemaan jäte- ja jäähdytysvesien purkupaikoille tai niiden aiheuttamalle heikentyneille jään alueille. Jäte- ja jäähdytysvesien pääasiallinen purkupaikka on joka tapauksessa läpi vuoden sula, joten tällä sula-alueella sijaitsevat esim. kelluvat varoitustaulut, jotka ovat rutiinikäytössä vene- ja laivaväylillä, voisivat olla käyttökelpoisia myös tämän hankkeen yhteydessä. Varoitustaulujen tulisi olla myös pimeässä näkyviä. Varoitustaulujen vuosittaisesta tarkistamisesta ja kun-

nossapidosta tulisi antaa ympäristöluvassa määräykset, sillä ulkona olevat varoitustaulut haalistuvat sään vaikutuksesta, jolloin taulujen antama informaatio heikkenee ja vähitellen häviää. Tämän johdosta varoitustaulujen tulisi olla materiaalia, joka kestää ainakin sateen vaikutuksen ja kohtuullisen pitkän ajan UV-säteilyä. Varoitustaulujen talviaikaisesta säännöllisestä kunnossapidosta tulisi myös antaa määräykset, jotta lumi ei peittäisi taulujen antamaa informaatiota.

Jäte- ja jäähdytysveden purkupaikoista sekä heikentyneestä jäästä tulisi joka tapauksessa ympäristöluvassa määrätä tiedottamaan väestöä vuosittain paikallisissa lehdissä.

Ilmapäästöt sekä vaikutustarkkailu:

Kemissä sijaitsevien ympäristölupavelvollisten toiminnanharjoittajien ympäristönsuojelulaissa (527/2014 §6) määrätty velvollisuus olla tietoinen toimintansa ympäristövaikutuksista toteutuu ilmapäästöjen osalta parhaiten siten, että ne ovat mukana Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailussa ympäristölupapäätöksissä määrätyn mukaisesti. Tämä yhteistarkkailu pitää sisällään määrävuosin tehtävän yhdyskuntailmanlaadun mittauksen ja bioindikaattoritutkimuksen (esim. männyn neulasten alkuainepitoisuusmääritys, neulaskato ja neulasvauriot).

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (3§) samoin kuin ympäristönsuojelulaki (527/2014 § 143) sekä Lapin ELY-keskuksen Kemin kaupungille 19.09.2018 lähettämä selvityspyyntö ilmanlaadun seurannan toteuttamisesta (LAPELY/386/2016) toteavat yksiselitteisesti kunnalla olevan velvollisuus huolehtia paikallisten olojen edellyttämästä ilmanlaadun seurannasta.

Kemin ilmanlaadun mittaus yhteistarkkailuna toteutetaan seuraavan keran vuonna 2021 alkavalla ja vuoden kestäväällä mittauksella. Metsä Fibre Oy on mukana tässä mittauksessa. Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailun mittauspaikkana tulee vuonna 2021 olemaan Sauvosaaren kaupunginosa, joka on keskeinen paikka kaupungissa sijaitseviin tehtaisiin ja muihin päästölähteisiin nähden. Kemin ilmanlaadun mittaus toteutetaan Lapin ELY-keskuksen valvonnassa siten, että se täyttää lainsäädännössä ilmanlaadun mittauksista asetetut laatuvaatimukset (Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 79/2017). Vuonna 2021 tehtävän ilmanlaadun yhteistarkkailun tulosten perusteella tehdään arvio Kemin ilmanlaadun mittaustarpeesta jatkossa huomioiden Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017) ja siinä määrätty (11 §) seurannan tarkistaminen vähintään viiden (5) vuoden välein edellytyksellä, että ilman epäpuhtauksissa tai niihin vaikuttavissa toiminnoissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia.

Ympäristöluvassa biotuotetehdas tulisi velvoittaa osallistumaan Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailuun (mittaukset + bioindikaattoritutkimus) kuten nykyinenkin sellutehdas on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lupapäätöksellä (PSAVI/597/2015) velvoitettu.

Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailuohjelman (mittaukset + bioindikaattoritutkimus) sisällön ja muutokset (mitä mitataan, missä mitataan ja milloin

mitataan) samoin kuin mittausten kustannustenjaon hyväksyy jatkossakin Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen kuten Pohjois-Suomen aluehallintoviraston aikaisemmissa lupapäätöksissä (PSAVI/2599/2015; PSAVI/597/2015) on todettu.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksen mukaan biotuotetehtaan ilmapäästöjen vaikutus Kemin ilmanlaatuun on vähäinen, sillä yhdenkään ilman epäpuhtauden raja- tai ohjearvo ei mallinnuksen mukaan normaaliassa käyntitilanteessa ylity.

Jos aluehallintovirasto näkee biotuotetehtaan ilmapäästöjen seurantaan edellä mainitun yhteistarkkailun lisäksi tarvetta toiminnanharjoittajan omalla mittausasemalla, joka voisi sijaita esim. Kemin kaupungin pohjoisessa kaupunginosassa, kuten nykyiselle tehdasintegraatille on 17.5.2019 Pohjois-Suomen aluehallintoviraston antamassa ympäristölupapäätöksessä (PSAVI/597/2015) määrätty, täydentävät Kemin kaupungin vastuulla oleva määrävuosin tehtävä ilmanlaadun yhteistarkkailu ja toiminnanharjoittajan oma jatkuvatoiminen ilmanlaadun tarkkailu toisiaan ja antavat yhdessä kattavampaa tietoa Kemin ilmanlaadusta kuin yhteistarkkailu yksinään.

Jos AVI päätyy ympäristöluvassa ratkaisuun, että toiminnanharjoittajan omalle ilmanlaadun mittausasemalle on tarvetta, tulisi tämä mittaus määrätä toteutettavaksi ulkopuolisen (puolueettoman) mittajan taholta. Mittaajalta tulisi tällöin vaatia pätevyyttä ilmanlaadun jatkuvatoimiseen mittaamiseen siten kuin EU-ilmanlaatudirektiivi, suomalainen lainsäädäntö (esim. Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (79/2017)) ja ilmanlaadun mittaamisesta tehdyt soveltamisohjeet (esim. Ilmanlaadun mittausohje, Ilmatieteen laitos, 2017) edellyttävät. Biotuotetehtaan oman ilmanlaadun tarkkailun tulokset tulisi tällöin julkaista esim. Ilmatieteen laitoksen ylläpitämässä ilmanlaadun portaalissa tai vastaavan kaltaisessa Internet-pohjaisessa sovelluksessa, johon kaikilla tulisi olla vapaa ja maksuton pääsy ilman rekisteröintiä. Tällöin kaupunkilaiset pystyisivät reaaliajassa seuraamaan mikä on tehtaan savukaasujen vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun. Vuosiraportointi antaa tiedon ilmanlaadun tilasta liian hitaalla syklillä.

Ympäristöluvassa soodakattilan ja meesauunin rikkidioksidi-, pelkistyneiden rikkiyhdisteiden, typen oksidien ja hiukkasten pitoisuudet tulisi määrätä mitattavaksi jatkuvatoimisesti. Ympäristölupapäätöstä harkittaessa tulisi olla myös tiedossa aiheutuuko rikkihappolaitoksesta mahdollisesti kaasumaisia ilmapäästöjä, jotka tulisi mitata jatkuvatoimisesti tai määrävuosin. Ympäristöluvassa ilmapäästöjen jatkuvatoimisten mittareiden toimivuus tulisi määrätä varmistettavaksi ulkopuolisen (puolueettoman) mittajan tekemänä määräajoin.

Päästöjen ja ympäristön tilan tarkkailuraportit:

Ympäristöluvassa tulisi olla määräys, jonka mukaan kaikki ympäristöluvassa määrätty toiminnan tarkkailuraportit, esim. vuosi- ja kuukausiraporttitiedot, koskevat ne sitten ilma- tai vesipäästöjä, jätteitä tai ympäristön tilan seurantaa (esim. melumittaukset, vesistö- ja kalataloustarkkailut,

ilmanlaadun seuranta, jne.), tulisi määrätä lähetettäväksi Lapin ELY-keskukselle ja Kemmin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle esim. 3 kk päästä niiden valmistumisesta.

Poikkeukselliset tilanteet ja päästöt:

Ympäristöluvassa tulisi olla määräys, jonka mukaan poikkeuksellisista tilanteista ja päästöistä, joista saattaa aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle, tulisi ilmoittaa välittömästi Kemmin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristöluvassa tulisi huomioida myös ilmoitusvelvollisuus yleisölle (esim. radio, lehdistö) ja tarvittaessa pelastusviranomaiselle.

Ympäristöasioiden hallinnan paikallinen vastuuhenkilö:

Ympäristöluvassa biotuotetehtaalle tulisi määrätä nimettäväksi ympäristöasioiden hallinnan paikallinen vastuuhenkilö, joka toimii Kemmin tehtaalla. Tämä vastuuhenkilön yhteystiedot tulee ilmoittaa Lapin ELY-keskukselle ja Kemmin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristöasioiden hallinnan paikallinen vastuuhenkilö on taho, johon otetaan yhteyttä, kun tehtaalta aiheutuu esim. hajuhaittoja ja joka on muutenkin valtuutettu tehtaan puolesta toimimaan ympäristöviranomaisiin päin ja neuvottelemaan tehtaan ympäristöasioista.

Saastuneet maat ja ruoppausmassat sekä vaikutustarkkailu:

Biotuotetehtaan toimintojen sijoittuminen Pajusaareen ja Sahansaareen tulee tarkoittamaan sitä, että näillä alueilla tehdään maanrakennustöitä. Sahansaaren maaperässä on varmuudella todettuja epäpuhtauksia.

Maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivuualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualle käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus ELY-keskukselle, jos puhdistaminen ei ympäristönsuojelulain (527/2014) nojalla edellytä ympäristölupaa, jolloin lupaviranomainen on direktiivilaitoksen ollessa kyseessä aluehallintovirasto.

Vaikka nykyinen lupahakemus koskee suunnitteilla olevaa biotuotetehtasta ja on osaltaan valmistautumista tehtaan rakentamiseen ja käyttöön, tapahtuvat saastuneiden maiden puhdistus- ja kaivuutyöt, samoin kuin muut ympäristölupahakemuksessa kuvatut toiminnot kuitenkin Metsä Fibre Oy:n sellutehtaan ja Metsä Board Oyj:n kartonkitehtaan nykyisillä tehdasalueilla, samoin kuin entisellä Metsäliiton Osuuskunnan (Metsä Wood) Karihaaran sahan tehdasalueella. Edellä mainitun johdosta avia ja toiminnanharjoittajaa pyydetään huomiomaan Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 17.10.2017 Karihaaran saha-alueen toiminnan lopettamista koskeva lupapäätös (PSAVI/791/2017) ja siinä annetut määräykset mm. Sahansaaren maaperän samoin kuin Sahansaaren itäpuolella virtaavan Poltimonhaaran pohjasedimentin puhdistustarpeesta sekä saneeraustoimenpiteistä. Samoin tulee huomioida Lapin ELY-keskuksen

10.10.2019 antama Pajusaaren tehdasaluetta ja Karihaaran sahan aluetta koskeva päätös (LAPELY/3073/2019) pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.

Ympäristövaikutusten seurantakohteisiin tulisi edellä mainitun johdosta lisätä maaperän saneerauksen aikana mahdollisten vapautuvien haitallisten aineiden pitoisuuksien tarpeellinen seuranta riittävän laajalla alueella tehtaan ulkopuolisella vesialueella samoin kuin Poltmonhaaran, Vähähaaran ja Kurimonhaaran vesialueilla. Myös haihtuvien ja matalien hajukynnysten omaavien orgaanisten epäpuhtauksien esiintyminen tulisi saneeraustyötä tehdessä huomioida.

Saastuneiden maamassojen ja ruoppausmassojen käsittelyssä tulee huomioida Lapin ELY-keskuksen lausunnossa (LAPELY/217/2016; annettu 21.1.2020) esittämät asiat.

Tehdasalueella tehtävät saastuneiden maiden käsittelytoiminnot ja ruoppaukset eivät tavallisesti ole pysyviä toimintoja, mutta ne saattavat kestää kuitenkin useita viikkoja, koska käsiteltävät massat ovat useasti isoja (tonneja tai kymmeniä tonneja). Tällaisissa toiminnoissa melu- ja värinäkuormitus ympäristöön saattaa olla varsin merkittävä. Ympäristöluvassa tällaisia toimintoja ei ylipäättänsä tulisi sallia tehtäväksi yöaikaan (klo: 22.00–07.00), vaikka ympäristöluvassa tehtaan yöaikaiselle melulle määrättäisiinkin sitovat raja-arvot.

Muiden toimintojen ympäristöluvanvaraisuus osana direktiivilaitosta:

Metsä Fibre Oy:n nykyisellä tehdasalueella on erään öljy-yhtiön polttonesteiden jakeluasema, joka on rekisteröity ympäristönsuojelun tietojärjestelmään Kemian kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimesta 18.12.2014 Metsä Fibre Oy:n sellutehtaan ympäristölupapäätöksessä (PSAVI/597/2015; 17.5.2019), aluehallintovirasto kuitenkin katsoi olevansa lupaviranomainen kyseiselle jakeluasemalla sillä perusteella, että jakeluasema sijaitsee teollisuuspäästödirektiivin 3 artiklan 3 kohdan kriteerien mukaisesti samassa paikassa direktiivilaitoksen läheisyydessä aidatun tehdasalueen sisällä.

Biotuotetehtaan valmistuttua kyseinen polttonesteiden jakeluasema sijaitsee edelleen samassa paikassa kuin nykyään. Tämän johdosta aluehallintoviraston (AVI) tulisi biotuotetehtaan ympäristölupapäätöksessä ottaa selkeä kanta siihen, katsooko se kyseisen jakeluaseman olevan edelleen osa direktiivilaitoksen (biotuotetehtaan) toimintaa, jolloin ympäristölupaviranomaisena tälle jakeluasemalle olisi myös aluehallintovirasto. Jos näin on, niin aluehallintoviraston tulisi samalla muodostaa kannanotto myös siihen, tuleeko kunnan tekemä rekisteröintipäätös tällöin peruuttaa ja kyseisen öljy-yhtiön hakea jakeluasemalle ympäristölupaa AVI:lta.

Kaavoitus:

Ympäristölupahakemuksessa on esitelty alueen kaavatilanne. Täydennyksenä voidaan todeta, että Sahansaarenkadun ympäristön osayleiskaava ja asemakaava ovat tulleet lainvoimaisiksi 13.5.2020. Kaavoitusviranomaisella ei ole huomautettavaa ympäristölupahakemukseen.